

רב החודש-

הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל זצ"ל

הרב הראשי והראשון לציון לארץ ישראל בשנים תרצ"ט-תשי"ג

(א) לימודיו, ורבנותו בתקופת התורכים

הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל נולד בעיר העתיקה בירושלים לאביו, הרב יוסף רפאל עוזיאל. בגיל 14 התייתם מאביו, ומאז פרנס את אימו ואחיו. ביום לימד בתלמוד תורה ובלילה שקד על התורה. הוא הלך וגדל בתורה, וכל גדולי הרבנים ראו בו ממשיך טבעי לשושלת הרבנים ממשפחתו. בהיותו בן 31 שנה התמנה למשרת רבנותו הראשונה, בעיר יפו. באותה תקופה שלטו בארץ התורכים (השלטון העות'מני). הם גרשו את כל יהודי יפו. הרב עוזיאל סייע להם ככל יכולתו. השליט התורכי קרא לרב עוזיאל ודרש ממנו למסור לו שני יהודים שירגלו עבור התורכים. הרב סירב כמובן, והשליט איים שיעניש אותו אם לא יביא לו את היהודים תוך שלושה ימים. באותו יום בו היה אמור הרב לבצע את המשימה הבלתי אפשרית נכנס הצבא האנגלי לירושלים בראשותו של גנרל אלנבי. הרב ניצל, ושלטון האנגלים בארץ החל. שלטון זה נקרא גם המנדט הבריטי.

(ב) תקופת רבנותו בסלוניקי

לאחר משא ומתן, יצא הרב עוזיאל ליוון לכהן כרב בקהילת סלוניקי, שהייתה באותה תקופה אחת הקהילות הספרדיות הגדולות והחשובות. הרב עוזיאל שם לו למטרה לעודד את בני הקהילה לעליה לארץ. לפני בואו, פרצה בעיר שריפה ענקית שגרמה נזק עצום לרכוש ולנפש. הרב עוזיאל הזהיר את התושבים שאם לא ימהרו לעלות, יקרה חלילה אסון גדול יותר, האש תאכל והחרב תשסף. מי ששמע לרב ועלה ניצל, ומי שלא נספה בשואה.

(ג) בחירתו לרב ראשי, גזירות "הספר הלבן" והשואה

לאחר מכן חזר הרב לארץ, ונבחר פה אחד לתפקיד הרב הראשי והראשון לציון. לצידו כיהן ברבנות הראשית הרב יצחק הלוי הרצוג,

שהיה הרב הראשי האשכנזי. הרב עוזיאל עסק בכל תחומי החיים, הוא סייע לעניים, ליתומים ולאלמנות. הוא נטל חלק פעיל גם בפעילות המדינית ובהקמת המדינה שבדרך. כשהאנגלים פרסמו את הספר הלבן ואת חוק הקרקעות אמר הרב שבזה הם חתמו על גירושם שלהם מהארץ. הרב נחרד ונעצב אל ליבו מהשמועות על השואה הנוראה המתחוללת באירופה, אך אל חדל להזכיר כי זו ראשית צמיחת גאולתנו ואנו פה לנצח.

ד)הקמת מדינת ישראל

כשהתקבלה באו"ם ההחלטה על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת ישראל, שמח הרב שמחה גדולה. הוא הלך לביתו, ערך שולחן לסעודה חגיגית, ובירך את ברכת "שהחיינו" בשם ומלכות. בתקופת מלחמת השחרור נטל הרב חלק פעיל. הוא שמר במחסום מטעם משמר ההגנה, והשתתף בחפירת תעלות להגנת ירושלים ביום שבת קודש. לאחר קום המדינה קבעו הרבנים הראשיים תפילה מיוחדת, הנקראת 'תפילה לשלום המדינה'. חלומו הגדול של הרב עוזיאל, לראות בתקומת עם ישראל בארצו, היה למציאות.